

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Alliantie Financiële prikkels voor klimaatadaptatie

6 juni 2019

1

Deltaprogramma |
Ruimtelijke Adaptatie

Agenda

- ▶ **Welkom - Annemarieke Grinwis - Min IenW / DPRA**
- ▶ Stand van zaken per thema
- ▶ Pilots - presenteren, intervisie en reflectie
- ▶ Bespreken en aanvullen per werkgroep/thema
- ▶ Organisatorische zaken
- ▶ Afsluiting, conclusies en afspraken

Alliantie Financiële Prikkels: Pilots | werkgroepen/thema's

Organisatie en financiën bijdrage landelijke werkgroepen - pilots

Gemeenten, waterschappen, provincies en andere partners financieren samen zelf organisatie werkgroepen, organisatie **landelijk samen leren en ontwikkelen**.

Twee **werkgroepen** worden door DPRA ondersteund; een werkgroep door de samenwerking

Pilots vragen financiële ondersteuning aan bij DPRA

Samenwerking

doelen

- ▶ Krachtenbundeling
  - ▶ Reflectie en leren van elkaar
  - ▶ Samen betere maatregelen ontwikkelen
-
- ▶ looptijd 19 maanden
(juni '19 t/m dec '20)

partners

- ▶ Overheden
  - ▶ Kennisorganisaties
  - ▶ Koepels
  - ▶ Drinkwater
  - ▶ Bestaande regionale adaptatie platforma
-
- ▶ Circa 20 partners

Agenda

- ▶ Welkom
- ▶ Stand van zaken per thema
  - ▶ Gedragsonderzoek - Ernst Haitink - RWS BIT team (& Daan van Soest)
  - ▶ Toetsing en monitoring
  - ▶ Beslismodel
- ▶ Pilots - presenteren, intervisie en reflectie
- ▶ Bespreken en aanvullen per werkgroep/thema
- ▶ Organisatorische zaken
- ▶ Afsluiting, conclusies en afspraken

Agenda

- ▶ Welkom
- ▶ **Stand van zaken per thema**
  - ▶ Gedragsonderzoek
  - ▶ **Toetsing en monitoring - Aart van Sloten - Min IenW**
  - ▶ Beslismodel
- ▶ Pilots - presenteren, intervisie en reflectie
- ▶ Bespreken en aanvullen per werkgroep/thema
- ▶ Organisatorische zaken
- ▶ Afsluiting, conclusies en afspraken

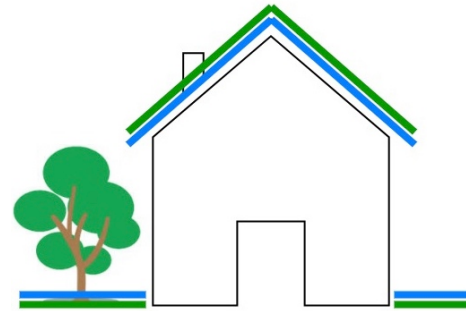
Agenda

- ▶ Welkom
- ▶ **Stand van zaken per thema**
  - ▶ Gedragsonderzoek
  - ▶ Toetsing en monitoring
  - ▶ **Beslismodel - Anne-Marie Bor - Procesbegeleiding Alliantie fin prikkels / NextGreen**
- ▶ Pilots - presenteren, intervisie en reflectie
- ▶ Bespreken en aanvullen per werkgroep/thema
- ▶ Organisatorische zaken
- ▶ Afsluiting, conclusies en afspraken

Thema -Beslisondersteuning-

- ▶ Inventarisatie financiële prikkels en onderzoek Lieke Brackel 2017
- ▶ Argumenten in de praktijk bij afweging 'belastingdifferentiatie als beleidsinstrument voor de klimaatbestendige stad'

Drie soorten argumenten afwegen

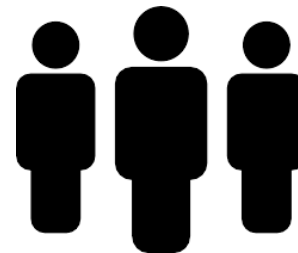
Duurzaamheid

Institutioneel

Rechtvaardigheid

Thema -Beslisondersteuning-

3 soorten argumenten wel/niet afkoppelen

Duurzaamheid

- ▶ Klimaatadaptatieopgave
- ▶ Minder drinkwatergebruik bij hergebruik hemelwater
- ▶ Kleinere afvalwaterstroom
- ▶ Meer groen en blauw in bebouwd gebied

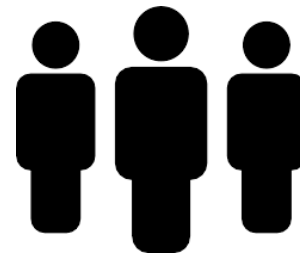
Institutioneel

- ▶ Lokale (bodem)situatie bepaalt welke oplossing minste kost: publiek of privaat
- ▶ Verdeling van baten gemeente-waterschap onduidelijk
- ▶ Potentiele winst onvoorspelbaar
- ▶ Sluit aan bij grote veranderingen

Rechtvaardigheid

- ▶ Niet voor iedereen mogelijk
  - ▶ Kan het op hun locatie?
  - ▶ Kunnen betrokkenen investeren?

Thema -Beslisondersteuning-

3 soorten argumenten wel/niet differentiatie belastingen

Duurzaamheid

- ▶ + Financiële prikkel om duurzaam gedrag te stimuleren

vs

- ▶ - Fin prikkel is te gering voor gedragsverandering

Institutioneel

- ▶ Meer of minder effectief dan communicatie?
- ▶ Onzekerheid over voldoende rioleringsinkomsten
- ▶ Mogelijk hoge perceptie- en implementatiekosten
- ▶ Toetsbaarheid van verharding en risico van bezwaarprocedures

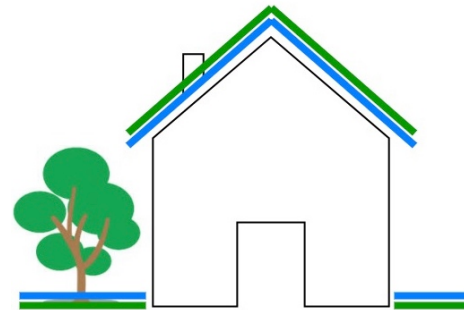
Rechtvaardigheid

- ▶ Kostenveroorzaker / vervuiler betaalt
- ▶ Kosten van klimaatverandering delen: balans collectieve baten en individuele kosten
- ▶ Solidariteit: niet elke locatie is hetzelfde = niet iedereen gelijk behandelen

Thema -Beslisondersteuning-

- ▶ Drie maal integraal afwegen:
  - ▶ Welk middel/maatregel voor het doel klimaatadaptatie?
  - ▶ Met welke andere opgaven en budgetten kunnen we slim combineren? (meekoppelen)
  - ▶ Hoe verdelen we de baten en kosten tussen alle betrokken stakeholders?
- ▶ Welke functie vervult de financiële prikkel binnen een samen te stellen beleidsmix? Versterken communicatie en subsidie, verzachten verplichting

Agenda

- ▶ Welkom
- ▶ Stand van zaken per thema
- ▶ **Pilots - presenteren, intervisie en reflectie**
  - 1. Dordrecht, 2. Rucphen, 3. Son en Breugel, 4. Rotterdam/Delfland
- ▶ Bespreken en aanvullen per werkgroep/thema
- ▶ Organisatorische zaken
- ▶ Afsluiting, conclusies en afspraken

Pilots: intervisie en reflectie in 6 stappen (45 min per pilot)

Start: Presentatie pilot: type prikkel, thema, vraag aan de alliantie

Stappen:

1. Verduidelijkende vragen - allen
2. Verdiepen per thema (gedragsonderzoek, toetsing en beslismodel)
3. Vaststellen inzichten en openstaande vragen - piloteigenaar
4. Adviezen en tips voor de pilot - allen
5. Evaluatie en acties: wat ga je als pilot met de adviezen doen?
- piloteigenaar

Agenda

- ▶ Welkom
- ▶ Stand van zaken per thema
- ▶ Pilots - presenteren, intervisie en reflectie
- ▶ **Bespreken en aanvullen flipovers per werkgroep/thema**
  - ▶ >> opmaat Plan van Aanpak per werkgroep
- ▶ Organisatorische zaken
- ▶ Afsluiting, conclusies en afspraken

Agenda

- ▶ Welkom
- ▶ Stand van zaken per thema
- ▶ Pilots - presenteren, intervisie en reflectie
- ▶ Bespreken en aanvullen per werkgroep/thema
- ▶ **Organisatorische zaken**
  - ▶ **Opmaat vervolg, volgende bijeenkomsten**
- ▶ Afsluiting, conclusies en afspraken

Samenwerking

basisactiviteiten

- ▶ Coördinatie & loket, monitoring voortgang, rapportage en afstemmen met andere ontwikkelingen
- ▶ Administratie
- ▶ ? partnerbijeenkomsten per jaar
- ▶ Communicatie
- ▶ Werkgroep 'beslismodel' (incl/excl inhuur expertise)

opties

- ▶ Begeleiden werkgroepen 'gedragsonderzoek' en 'toetsing'?
- ▶ Klankbordgroep / opdrachtgeversraad?
- ▶ Landelijk event?
- ▶ Gezamenlijke website?
- ▶ Inhuur expertise beslismodel?

Agenda

- ▶ Welkom
- ▶ Stand van zaken per thema
- ▶ Pilots - presenteren, intervisie en reflectie
- ▶ Bespreken en aanvullen per werkgroep/thema
- ▶ Organisatorische zaken
- ▶ **Afsluiting, conclusies en afspraken**

Meer informatie:

www.ruimtelijkeadaptatie.nl

Aanmelden Alliantie:

Postbus.RA@minienm.nl

